

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM
2023-06-16
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
4773-22

KLAGANDENA

1. Leif Billmark, [REDACTED]
Elofsbacken 14
872 63 Lunde

2. Monica Billmark, [REDACTED]
Koviken 125
844 96 Stugun

3. Bengt Ehinger, [REDACTED]
Bussgränd 6 A
844 32 Hammarstrand

4. Börje Karlsson, [REDACTED]
5. Barbro Karlsson, [REDACTED]
Allévägen 12 F
192 76 Sollentuna

6. Eva Lindström, [REDACTED]
7. Jack Pettersson, [REDACTED]
Härstavägen 26 C
854 61 Sundsvall

8. Andreas Nordin, [REDACTED]
Krångede 139
844 91 Hammarstrand

9. Kerstin Torgersson, [REDACTED]
Borgvattnet 130
844 95 Stugun

10. Christina Wedin, [REDACTED]
11. Per-Ove Wedin, [REDACTED]
Myltstigen 20 A
837 31 Järpen

MOTPART

Ragunda kommun
Box 150
840 70 Hammarstrand

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kommunfullmäktige i Ragunda kommuns beslut den 24 november 2022, §111

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM

4773-22

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandena och upphäver det överklagade beslutet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Kommunfullmäktige i Ragunda kommun (kommunen) behandlade den 24 november 2022 ärendet *Begäran om tillstyrkansbesked avseende lokalisering av vindkraftspark storrisberget* (§ 111) och beslutade därvid att tillstyrka ansökan om tillstånd för vindkraft vid vindkraftspark Storrisberget. Vid omröstningen röstade 13 ledamöter för att tillstyrka ansökan och 12 ledamöter röstade emot.

Andreas Nordin överklagar beslutet och yrkar att det ska upphävas. Till stöd för talan anføres i huvudsak följande. En ledamot i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har deltagit vid handläggning och beslut av ärendet trots att denne skäligen kan misstänkas vara jävig. Enligt bifogade protokoll och omröstningsbilagor har ledamoten ej anmält jäv i ärendet. Ledamotens partikamrater har känt till jävssituationen och inför sammanträdet uppmanat ledamoten att anmäla jäv. Ledamoten gick under fullmäktiges beredning och beslut i ärendet emot sin partigrupps hållning och yrkande i frågan. Det kan antas att hennes ersättare – om hon korrekt anmält jäv – hade röstat för avstyrkan, vilket hade ändrat omröstningens utfall till avstyrkan. I stället blev röstsiffrorna 13 mot 12 till förmån för tillstyrkan. Ledamoten bedöms ha privata och affärsmässiga relationer till en av markägarna på den tilltänkta vindkraftsetableringen. Vidare har ledamoten fått köpa en avstyckad småhusfastighet till underpris av en person inom vindkraftsbolagets ägarsfär. Bolagets VD har inte bestridit de faktiska omständigheterna kring köpet. – Till stöd för talan har bl.a. olika köpekontrakt och utdrag från Lantmäteriet bifogats.

Kerstin Torgersson överklagar beslutet och yrkar att det ska upphävas. Till stöd för talan anføres i huvudsak följande. Det föreligger jäv enligt 6 kap. 28 § kommunallagen avseende en ledamot som ingår i Alliansen. Inom Alliansen, som består av C, M, AfR och KD, togs det gemensamma beslutet att inte tillstyrka begäran. Ledamoten röstade dock avvikande och därmed tillstyrktes

lokaliseringen. Eftersom ledamoten anses ha kopplingar till flera intressenter i Jämtvind AB och Hjortronblomman Vindkraft AB som vill etablera denna vindkraftspark vid Storrisberget kan en jävssituation misstänkas.

Börje Karlsson, Barbro Karlsson, Bengt Ehinger, Monica Billmark, Leif Billmark, Eva Lindström, Jack Pettersson, Christina Wedin och Per-Ove Wedin överklagar beslutet och anför i huvudsak följande. Det nu aktuella beslutet har föregåtts av flera negativa beslut, bl.a. från bygg- och miljönämnden. En av ledamöterna har varit jävig då denne röstat mot sitt partis linje i frågan. Därtill har ingen information skickats ut till närboende eller mark- och fastighetsägare angående miljöprövning i ärendet. Inte heller har samråd skett eller konsekvenser gällande höjd, buller och fågelliv m.m. beaktats.

Kommunen, som förelagts att svara i målet, anför att den inte har några synpunkter på att ärendet utreds, men att den inte kommer att yttra sig.

Förvaltningsrätten har den 13 januari 2023 beslutat att det överklagade beslutet tills vidare inte ska gälla. Kommunen motsatte sig inte inhibitionen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser m.m.

Kommunens beslut om att tillstyrka en ansökan om tillstånd för vindkraft vid vindkraftspark kan överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap. kommunallagen. Vid en sådan prövning kan förvaltningsrätten inte bedöma lämpligheten och skäligheten i beslutet utan prövning kan endast ske i den begränsade omfattning som anges i 13 kap. 8 § kommunallagen.

Enligt 13 kap. 8 § kommunallagen ska ett överklagat beslut upphävas, om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller regionen,

3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller

4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut.

I mål om laglighetsprövning gäller som huvudregel att det är den som klagar på beslutet som ska anföra omständigheter som visar att beslutet är olagligt. Det innebär inte att kommunen kan ställa sig passiv i processen, utan bevisbördan kan övergå på kommunen beroende på typen av beslut och de mot beslutet framställda anmärkningarna. Det är därför ofta fråga om en delad bevisbörda i mål om laglighetsprövning (se rättsfallen RÅ 1974 ref. 31, RÅ 1993 ref. 98 och RÅ 2010 ref. 119).

I 5 kap. kommunallagen regleras fråga om jäv för ledamöter i kommunfullmäktige. Enligt 47 § samma kapitel får en ledamot inte delta i handläggningen av ett ärende som personligen rör ledamoten själv, ledamotens make, sambo, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående. I fråga om jäv för ledamöter ska 6 kap. 30 § andra och tredje styckena tillämpas.

I 6 kap. kommunallagen regleras fråga om jäv för ledamöter i kommunstyrelsen och övriga nämnder. Av 28 § aktuellt kapitel anges bl.a. att en förtroendevald är jävig om han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning, han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning, eller om det finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas. Enligt 30 § samma kapitel får en förtroendevald som är jävig i ett ärende hos en nämnd inte delta eller närvara vid handläggningen av ärendet. Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom eller henne ska självmant uppge det.

Av 13 kap. 9 § kommunallagen följer att om ett fel har saknat betydelse för

ärendets utgång, behöver beslutet inte upphävas. Detsamma gäller om beslutet har förlorat sin betydelse till följd av senare inträffade förhållanden.

Av 16 kap. 4 § miljöbalken följer att tillstånd till en anläggning för vindkraft endast får ges om den kommun där anläggningen avses att uppföras har tillstyrkt det. Detta gäller inte om regeringen har tillåtit verksamheten enligt 17 kap.

Förvaltningsrättens bedömning

Kommunfullmäktige har genom det överklagade beslutet tillstyrkt en ansökan om tillstånd för vindkraft vid vindkraftspark Storrisberget. Ärendet har innan beslutet i kommunfullmäktige beretts av bygg-och miljönämnden och kommunstyrelsen. Bygg-och miljönämnden beslutade att föreslå kommunfullmäktige att avstyra ansökan. Kommunstyrelsen beslutade att inte yttra sig i ärendet.

Klagandena i målet har huvudsakligen gjort gällande att en person som är ledamot både i kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige deltagit i ärendet hos båda beslutsorganen trots att denne haft privata och affärsmässiga relationer med intressenter i ärendet och därigenom varit jävig. Klagandena har till stöd för denna grund bl.a. hänvisat till en fastighet som ledamoten ska ha förvärvat till underpris av en företrädare för en intressent i ärendet. Enligt klagandena har beslutet därmed inte tillkommit på laglig grund.

Förvaltningsrätten anser att de anförda grunderna om bl.a. affärsmässiga relationer är relevanta och pekar mot – om inte jäv på andra grunder – att det i varje fall kan finnas särskilda omständigheter som gör att ledamotens opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas utifrån den strängare jävsreglering som finns för ledamöter i kommunstyrelsen och övriga nämnder (jfr 6 kap. 28 § kommunallagen). Det ankommer därför på kommunen att som motpart i målet bemöta dessa grunder.

Kommunen har emellertid valt att inte bemöta de anförda grunderna om jäv trots föreläggande därom. Förvaltningsrätten noterar därvid att kommunen under målets handläggning inte heller har motsatt sig att beslutet ska inhiberas i avvaktan på att förvaltningsrätten slutligt prövar frågan i målet.

Enligt förvaltningsrättens mening har bevisbördan i nu aktuellt fall i princip övergått från klagandena till kommunen. Kommunen har inte anført någon uppgift som ifrågasätter, och än mindre bestrider, det som klagandena har anført om ledamotens jävsförhållanden i ärendet hos kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningsrätten att det får anses vara tillräckligt visat att det överklagade beslutet inte tillkommit på lagligt sätt utifrån de jävsbestämmelser som gäller för ledamöter i kommunallagen. Den aktuella felaktigheten har inte saknat betydelse för ärendets utgång med hänsyn till utfallet av omröstningen, i vilken förslaget att tillstyrka ansökan antogs med en rösts övertikt. Överklagandena ska därför bifallas och kommunfullmäktiges beslut upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-03).

Ingela Berggren
rådman

I avgörandet har även de särskilda ledamöterna Lennart Bolander och Lars Sjölund deltagit. Målet har föredragits av föredragande juristen Andreas Svadling.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.